

Nr. 1 | januari 2015 |
37ste jaargang |
verschijnt niet in augustus |
P 408.654

Small is beautiful

Verenigde Protestantse
Kerk in België
vpkb.be

Inhoud

Schriftwerk / Woord van de voorzitter

Jan van den Berg: op weg naar een kleine Kerk	blz. 3
Steven H. Fuite: over het heilig moeten van een voortvluchtige Jezus	blz. 4

In het vizier: waar is God?

Leendert Bosgra: Diaconale Dag	blz. 5
Interview met Hans Bronsveld	blz. 8

Coördinatie Bezinning en Dialoog/Christendom - Jodendom

Peter Tomson: het begin van het Evangelie	blz.10
---	--------

Coördinatie Kerk en Wereld/Protestantse Solidariteit

Daniel Vanescote: Presbyteriaanse Kerk in Rwanda	blz. 11
Leprazending België: Wereld-Lepradag	blz. 12

Nederlandstalige communautaire coördinatie

ProJOP	blz. 13
--------	---------

Boekbespreking

Rudy Van Moere: De Bijbel in Gewone taal is gewoon een must	blz. 14
Ernst Veen: slechte versus goede mensen?	blz. 16

Van hier en daar

Froukje Kuijk: Manzanamayo	blz. 17
----------------------------	---------

Aankondigingen

Aankondigingen	blz. 19
----------------	---------

Uit de redactie

De kerken worden kleiner. Dat is al lang geen nieuws meer.

Konden we aanvankelijk deze toekomstverwachting ver van ons houden, inmiddels klopt, rammelt de realiteit aan onze kerkdeuren; het wordt moeilijker mensen te engageren voor een kerkelijke functie en ook het aantal kerkgangers loopt terug. Het dromen lijkt voorbij.

Juist deze realiteit vormt het thema van een conferentie die de VPKB organiseert op 7 februari 2015. Het wordt een zoektocht naar creatieve en inspirerende ideeën voor een Kerk die ook in de toekomst relevant wil zijn. Voor mensen binnen én buiten de Kerk.

De protestantse kerk in Geraardsbergen is daadwerkelijk een nieuwe weg ingeslagen. Een kleine kern gemeenten richt samen met hun kerkelijk missionair werker de blik naar buiten en probeert op eigentijdse wijze het geloof vorm te geven in de stad. En wellicht past kan ook de Bijbel in Gewone Taal in diezelfde beweging naar de samenleving worden verstaan.

In deze Kerkmozaïek blijft de toon alvast positief. Vandaar de titel: Small is beautiful.

Namens de redactie,
Annet SINNEMA-BUURMAN

Op weg naar een kleine kerk

Vele jaren geleden hebben we op een vergadering van het district Antwerpen-Brabant-Limburg van gedachten gewisseld over wat nu eigenlijk het kritische minimum is voor het voortbestaan van een lokale kerkgemeente van de VPKB. Ik meen me te herinneren dat collega Wursten op het getal van veertig zielen uitkwam. Maar ging het over het aantal zondagse kerkgangers of over de inhoud van de kaartenbak met het ledenbestand? Het ene verschilt nogal van het andere.

Hoe dat ook zij, in de jaren dat ik hier verblijf, zijn een tweetal (deel)gemeentes in de regio Antwerpen ter ziele gegaan en officieel dood verklaard: Hoboken en Antwerpen-Linkeroever. Beide kerkelijke (deel)gemeentes haalden al in geen jaren dat kritische minimum. Wellicht nooit in dat langgerekte bestaan. Je kunt niet zeggen dat deze euthanasie zomaar tot stand is gekomen. Velen in het Antwerpse hebben hun best gedaan om de patiënten in leven te houden. Maar aan alle geduld kwam per saldo een eind. Het autopsierapport was duidelijk: gebrek aan leden. In het Synodaal Gedenboek van 1992 stond van Hoboken, ooit begonnen in 1900, te lezen dat tussen de hoge beuken een protestantse kerk leeft! Van Linkeroever werd het nog mooier gezegd : aan de Scheldeoevers hebben wij onze harpen opgehangen! Psalm 137 is bewaarheid geworden: treurnis alom. Beide gemeentes hadden het al die jaren zonder koninklijke erkenning moeten stellen en derhalve geen predikantsplaats gefinancierd gekregen. En daar wringt het schoentje voor vele lokale kerkgemeentes. Het leven blijkt niet alleen uit het ledenaantal, maar hangt ook af van de financiering. Valt die laatste weg, dan gaat het licht uit, hoe dan ook.

Ziedaar twee elementen ter bespreking op de missionaire conferentie in februari met als thema: hoe bereiden de plaatselijke gemeenten zich voor op een toekomst waarin de Kerk kleiner wordt? Het woord *missionair* geeft aan dat de organisatoren alles in het werk zullen stellen om het licht niet uit te doven. Een nobel streven. Maar de ontwikkelingen rond de twee geschetste (deel)gemeentes leert dat alle ijver zinloos is, als niet aan een aantal premissen is voldaan. Zolang de financiering is veilig gesteld, is er geen vuiltje aan de lucht. We doen gewoon of onze neus bloedt. Maar die lucht boven ons kerkelijk bestaan is niet zo helder en schoon meer. Van Duitse collega's hoorde ik, dat in Duitsland het mes in de Kirchensteuer wordt gezet. Tel ùit uw verlies! De Kerken in dit land zullen zich op financiering uit eigen middelen moeten gaan voorbereiden, hoe dan ook. Wie dat niet doet, gaat vroeg of laat ter ziele, zoals Hoboken en Linkeroever. Natuurlijk zijn er alternatieven: fusionering en samen op weg is geen schande: de nood drijft velen in elkaars armen. Een andere weg is radicaler: terug naar het fenomeen van de huisgemeente, vroeger meewarig conventikel geheten. De apostel Paulus groet menigmaal hen bij wie de gemeente in

huis komt (Romeinen 16:5; 1 Korintiërs 16:19; Kolossenzen 4:15). Waarom niet? Menige Pinksterkerk is zo begonnen.

Enfin, de conferentie zal wel met vele ideeën op de proppen komen. Maar het is zaak de situatie vol realisme te aanschouwen. We gaan op weg naar een kleine kerk. Daar is niets mis mee. Zo is het ooit begonnen.

Met hartelijke groet,
Ds. Jan VAN DEN BERG,
predikant te Brasschaat.

Over het heilig moeten van Jezus

Lukas-Evangelie 2, 41-52

Het gezin waarin Jezus opgroeit, leeft geheel binnen de godsdienst van Israël, zo benadrukt de evangelist op welhaast overdreven wijze in de 18 verzen die voorafgaan aan 'de twaalfjarige Jezus in de tempel'. Het hangt aan elkaar van de traditie. Bij vrijwel alles wat het gezinnetje doet, staat commentaar als 'overeenkomstig de wet van Mozes', 'zoals is voorgeschreven in de wet van de Heer' of een gelijkaardige uitdrukking. Lukas acht het dan ook zo vanzelfsprekend dat de ouders hun jongen, eenmaal twaalf jaar geworden, meenemen op de jaarlijkse pelgrimsreis naar het pesachfeest, dat hij dat niet eens vermeldt. Dat ook Jezus er al die tijd bij was, wordt pas duidelijk wanneer het feest voorbij is. Het kind blijft bij de terugreis van zijn ouders achter, zonder dat zijn ouders het merken. Op zich niet zo vreemd want, zo vertelt Lukas, er werd in groepsverband gereisd. Wellicht Jozef tussen wat mannen, Maria met de vrouwen. Een groep kinderen hier, een groep kinderen daar. Dan, na één dagreis- je ziet het zo voor je- moet er even wat logement geregeld worden. 'Zeg, waar is 'ie?' 'Wát, is hij niet bij jou dan?' 'Neen, nou ja, jij zou toch op hem passen?...'

Ze keren terug. Weer naar Jeruzalem. Voor een zoektocht van drie dagen, om hem te vinden binnen hun eigen traditie en uit te komen bij de tempel, ontmoetingsplek en strijdplaats. Om het eigen leven, het politieke en maatschappelijke leven te verstaan in de spiegel van wat geschreven staat. Subtiel schetst Lukas de leerhouding van Jezus: eerst luisteren en dan vragen stellen, vervolgens samen antwoorden zoeken. De theologen staan versteld van dit knaapje dat wel in de Schrift gedrenkt lijkt te zijn. Zoiets wekt bij ons sympathie op. Wij weten al wat er van Hem zal worden, de overige actoren niet. Dat is de aangename kant van het verhaal. De andere kant is wat minder. Van zo'n jeugdig Torah-kennertje mag toch wat eerbied voor zijn ouders verwacht worden. Wanneer Jezus eindelijk gevonden wordt, neemt Maria het woord: 'Kind, wat heb je ons aangedaan?' Een verwijt dat de weg van gehoorzaamheid verlaten werd én een klagende uitroep van opluchting ineen: 'Waar wás je nou?'

Dan volgt een nogal confronterende uitspraak: 'Waarom hebben jullie Mij gezocht? Wisten jullie niet dat ik in het huis van mijn vader moest zijn?' Een vers eerder werd Jozef nog de vader van Jezus genoemd, maar vooral boeiend is dat Jezus zegt te 'moeten'. In de Griekse grondtekst staat er het drieletterig woordje 'dei'. Dat beschrijft een opgelegd moeten, zonder nadere bepaling van wie of wat dat moet, maar steeds de situatie in een hoger kader zettend, soms met een nauwelijks verholde allusie op 'van bovenaf'. Een geliefd woordje in retorische vragen, zo weet ook Lukas. Wanneer hij in het laatste hoofdstuk het prachtige reisverhaal van de Emmaüsgangers vertelt, zal hij met gebruik van hetzelfde woordje de niet herkende man laten zeggen: 'Móést de Christus niet lijden...?'

Maar nu weer terug in de tijd en naar de tempel. Het is weinig waarschijnlijk dat Lukas met Jezus' eerste vraag 'Waarom hebben jullie Mij gezocht?' probeert de oprechte of gespeelde verwondering van Jezus te schetsen. Ook zal het hem er niet om te doen zijn geweest te suggereren dat dit allemaal precies zo is gebeurd als hij vertelt. De crux is dat Jezus hen ontsnapt, zich onttrekt, zich wegpraat uit het beeld dat Maria en Jozef van hem hebben. Hun zoon is hun zoon niet, maar bezig met de dingen van zijn Vader. Van in den beginne - want je begon pas als twaalfjarige met een eigen zelfverantwoordelijk leven - is dat met hem verkleefd. En dat moet, al wordt dat moeten door weinigen begrepen. En zo ontstaat het beeld van een eenzame pelgrimstocht. In z'n vroege jeugd gaat Jezus voor het eerst mee als één van de kleinsten, om straks als de grootste in het dienen voor het laatst deze reis te maken en zichzelf tot Pesach (een dubbelzinnig woord dat zowel het feest als het offerlam aanduidt) te geven, in Jeruzalem. Daar hoort hij thuis, daar moet hij gezocht worden. Is dat de reden waarom Lukas hier al speelt met 'na drie dagen zoeken', als een 'echo' van de drie grafdagen?

Nu kun je in de verleiding komen bij dit verhaal te menen dat wij het zoeken van Jozef en Maria als vanuit een helikopter overzien en cirkelend boven de doolhof van hun leven dit bijzondere 'moeten' van hem al lang begrepen hebben. Maar dat kan toch de bedoeling niet zijn en zou dit verhaal reduceren tot een- weliswaar aardige- anekdote. Misschien is in dit verhaal de oproep te horen het kind geen kind te laten blijven, het niet in te pakken in een beheersbaar beeld.

Wij hebben net Kerst gevierd, rondom het Kind, en met alle goede bedoelingen. Precies zoals Jozef en Maria alles deden naar 'de gewoonte der wet', hebben wij alles gedaan en gevierd naar onze gewoonte en traditie en met- want ook dat kan een gewoonte zijn- af en toe een nieuwigheidje.

Wanneer je je eens afvraagt wat de betekenis van Jezus van Nazareth is- toch een blijvend essentiële vraag- is er grote kans dat je uitkomt bij een tamelijk beheersbaar beeld. Voor je het weet héb je hem, onder controle dus. De één zal geheel in de lijn van het voorgeslacht antwoorden dat Jezus vooral degene is die de zonden wegdraagt, waarbij het accent naar keuze gelegd kan worden op de eigen zonden of op die der wereld. Een ander zal aangeven Jezus meer als voorbeeld, als de echte ware mens te zien. Een derde hangt daar zowat tussenin. Zo hebben we ons, net als Jozef en Maria, 'een Jezus in elkaar gezet'. Soms kan dat behoorlijk vast liggen: een bijna niet te bestormen en door geen verhaal omver te blazen beeld. Want als dat valt, val je ook zelf.

Moet dat beeld dat jij je van Jezus vormde dan omver? Ach, ik elk geval draagt dit verhaal over de twaalfjarige de uitdaging in zich het als een actueel en persoonlijk verhaal

Christ in the Temple, by Heinrich Hoffmann, courtesy G. Harrison Gallery Co., Inc.

het handje mee terug, naar Nazareth. 'En hij was hun voortaan gehoorzaam', voegt Lukas daar fijntjes aan toe. Was dat van daarnet in de tempel dan toch gewoon pre-puberale eigenzinnigheid? Neen, even licht er iets op van een heilig moeten, dat botst met wat mensen, zelfs die hem 't meest vertrouwd zijn, verwachten. 'Zijn moeder sloot alles wat er met hem gebeurd was in haar hart'. Nu begint de echte zoektocht, totdat ook zij - die met angst in het hart zocht naar 'het kindeke', 'haar Jezusje'.

- met tranen van verdriet en vreugde de Zoon zal vinden.

te beleven. Wanneer Jozef en Maria Hem eindelijk vinden in de tempel, 'waar was je nou?! Je vader en ik hebben met angst in het hart naar je gezocht!', dan hadden daar de woorden kunnen staan die op Paasmorgen tot een andere Maria gericht worden: 'Wie zoekt gij, en waarom weent gij?' En dan hadden de beide Maria's samen kunnen zeggen: 'Omdat zij mijn kind, mijn Heer, hebben weggenomen en ik weet niet waar ze Hem gelegd hebben?!'

Daar gaat het om. Niemand heeft hem, niemand neemt hem zomaar mee, evenmin als zijn ouders dat deden. Hij - zo toch gaat het grote verhaal van dat 'moeten' - is gekomen om ons mensen mee te nemen, soms naar plaatsen en bij ideeën waar we misschien liever niet komen. Maar wie wilt geloven als nemen wij hem aan ons handje mee, op naar het eeuwige Jeruzalem of naar waar dan ook, heeft niets. Hij laat zich niet veilig inbakeren in eigen geloofsopvattingen. Maria en Jozef zagen Jezus in hun eigen verlengde liggen, controleerbaar, 'hun zoon', 'hun kindeke'. En daar moet hij in Gods naam uit los komen, steeds weer. Dat moet, want het is een bijzonder kind en dat is 'ie.

Dat is de kern van dit verhaal: de echte Jezus is 'niet klein te krijgen'. Hij ontsnapt je, is in geen enkele geloofsbelijdenis in te sluiten. Dat geeft ook telkens weer elke nieuwe generatie alle ruimte. Geloven is niet allereerst anderen/ouderen leren napraten, maar zelf een eigen reis gaan. Dan pas krijgt hij echt de kans, want- en daar gaat het vervolg over- deze Jezus is heel dynamisch, vaak tot ergernis van de gelovigen. Zijn leerlingen snappen soms niets van wat hij wil en doet en móét willen en doen. En zodra ze er toch iets van menen te vatten, ontglipt hij hun en is zelf al weer een heel eind verderop. Zo is hij, niet vast te leggen, en toch heft hij de traditie niet op. Hij liet zich vinden in de tempel. Ook de Emmaüsgangers moeten straks terug naar Jeruzalem. De traditie gaat niet op de schop. Het is meer een voortdurend revitaliseren. Nu ja, uiteindelijk gaat Jezus weer gewoon keurig aan

Ds. Steven H. FUIITE,
Voorzitter Synodale Raad

Met het oog op de wereld

Over de missionaire kerk in een veranderde tijd

Twee collega's hadden een beproefde methode toegepast om te evangeliseren: folderen. Onafhankelijk van elkaar vertelden ze mij dat ze, de één ooit en de ander voor kort, door de hele wijk vlugschriften hadden laten verspreiden met de oproep om aan een bijbelstudie deel te nemen. Beiden waren ze teleurgesteld over de resultaten. Bijna niemand had gereageerd. "Houd er maar mee op", was beider conclusie, "het werkt niet meer". Het verbaasde me niet, ook al vond ik hun poging moedig. Het model van evangelisatie zonder het persoonlijke contact aan te gaan, werkt niet meer. In een laat-moderne tijd worden mensen niet geraakt, laat staan overtuigd, door de noodzaak van het evangelie, als dat gebracht wordt vanuit de houding "wij hebben een woord voor de wereld". Een groep van meer evangelicaal denkende mensen is er misschien nog gevoelig voor, maar de gemiddelde Vlaming ervaart het als een vorm van bemoeizucht. Hoe komt dat? Hoe moeten we ermee omgaan? En kan de Kerk het nog volhouden om er voor de wereld te zijn?

Een opvatting onder velen

Geloof is tegenwoordig niet meer over te dragen als een waarheid. De mensen bouwen hun eigen geloof. Natuurlijk heeft de Kerk en hebben de denkers in de Kerk nog altijd de bedoeling het evangelie op een geldige en inzichtelijke manier uit te leggen. Maar bij de goede uitleg hoort ook een luisteraar die bereid is het te aanvaarden als zijn of haar waarheid. Theologen zijn er voor de waarheid, zij denken na over de Bijbelse boodschap, ze zoeken een uitweg uit vragen, maken gebruik van inzichten uit wetenschap en filosofie en komen er uiteindelijk toe om te zeggen: zo wil het woord van God voor nu worden verstaan. Maar het is onmogelijk om vervolgens de echte geloofspraktijk van de mensen te vergeten. Zelfs als de Bijbel en de belijdenisgeschriften officieel het laatste woord hebben is er nog altijd een instemmend antwoord nodig. Iemand die zegt: "Ja, zo kan het ook mijn waarheid zijn". Komt die instemming niet, dan blijft geloof boven de markt van mogelijkheden hangen, als een opvatting onder velen. Voor de meeste christenen en voor allen die nog iets met het christendom hebben, geldt in elk geval dat niet de leer van de Kerk, maar het persoonlijk verstaan en ervaren van het geloof centraal staan. Ze streven naar een persoonlijke inhoud van het geloof en verplichtende opvattingen van

Liefde en respect

Men kan denken dat deze houding, waarbij de persoon zijn persoonlijke groei centraal stelt, tot puur egoïsme leidt. Dat hoeft niet. Het is waar, jongeren, en zij niet alleen, zijn voortdurend bezig met hun mobiele telefoon of ze surfen op de bekende websites, waarmee ze zich profileren. Maar in dat maken van een profiel kijken ze ook naar anderen en naar voorbeelden die hen inspireren. Geen mens kan een beeld van zichzelf scheppen zonder de invloed van anderen en zonder goede modellen, aan wie men zich spiegelt. Ook een

kerkgemeenschap kan van waarde blijven, zolang die bereid is zich te verdiepen in de vragen van mensen en zolang ze zich presenteert als een gemeenschap die bijdraagt aan de eigen, individuele vormgeving van het leven. De omgang met elkaar in de gemeente is vaak van groter belang voor mensen, dan de theoretische inhoud die de kerk probeert over te dragen. Geloof wordt tastbaar in de liefde en het respect.

Gesprek tussen gelijken

Dat wil niet zeggen dat de kerk moet stoppen om mensen te informeren, eerlijk en zonder de eigenheid van de christelijke traditie geweld aan te doen. Maar de communicatie zal altijd waardering voor de keuze moeten opbrengen, die men vervolgens naar eigen inzicht maakt. Het gaat om open communiceren, maar zonder enige vorm van 'geweld'. Waarbij met geweld elke vorm van dwang of beter weten wordt bedoeld. Er is ook niets op tegen om er als gemeente van Christus eenvoudig voor de anderen te zijn. De navolging van Christus brengt dat met zich mee. Men zoekt in zijn naam niet eerst de afstand in een groep, om zich vervolgens tot de wereld te wenden, maar men is betrokken in de beweging die Jezus maakt in de menswording, het kruis en de opstanding. Daarmee nemen christenen het lot van de wereld op zich, krijgen er althans deel aan. In de ontmoeting met de ander beleeft men vaak de aanwezigheid van God zelf. In de praktijk betekent het dat de Kerk het gesprek met anderen in de vorm van een dialoog voert. Niet de argumentatie om te overtuigen staat centraal, maar het gesprek tussen gelijken, in de hoop dat de Geest als derde gesprekspartner deelneemt aan deze samenspraak.

De volheid van het leven

Het is opvallend hoezeer in de laatste tijd juist het werk van de Geest in de kerkelijke en theologische literatuur de aandacht krijgt. Het document over de missionaire Kerk, dat op de laatste wereldraadsbijeenkomst in Busan besproken werd ('Samen voor het leven') getuigt daarvan. De toonzetting van het rapport vinden we bijv. terug in een van de samenvattende stellingen: "We verklaren dat het doel van Gods zending de volheid van het leven is (Johannes 10:10) en dat dit het criterium is voor missionair onderscheidingsvermogen. Daarom zijn we geroepen om de Geest van God te ontdekken/onderscheiden waar het leven zich in zijn volheid voordoet, vooral waar verdrukte volken worden bevrijd, waar gebroken gemeenschappen worden genezen en verzoend en waar de hele schepping hersteld wordt. We weten ons uitgedaagd om de levensversterkende geesten in andere culturen te waarderen en solidair te zijn met allen die delen in de missie om het leven te bevorderen en te beschermen." Zending is hier niet meer het verkondigen van het Woord, maar het meedoen met de herscheppende kracht van de Geest van God, die voor ons uitgaat.

Het zijn teksten die ons duidelijk maken dat de gemeente van Christus niet het laatste doel is. God heeft de wereld op het oog en de Kerk is een bruggenhoofd dat daarbij

dienst doet. Als we ons al terugtrekken op ons zelf, dan is dat om kracht te putten, om daarna sterker en kritischer in het gewone leven te staan. Het relativeert het belang van de gemeente een beetje, maar het vermindert die niet. Het helpt om te weten dat anderen niet overtuigd hoeven te worden, maar het meedoen met 'het herscheppen' van de wereld vergt wel creativiteit.

Op vleugels van de hoop

De vraag die overblijft is: zijn er vormen aan te reiken, die passen bij onze werkelijke mogelijkheden als gemeente? Vormen die aansprekend en tegelijk uitnodigend zijn. Manieren die de dialoog ondersteunen en ons tegelijk vrolijk stemmen. Welnu, met het oog daarop hebben we binnenkort, op 7 februari, de conferentie georganiseerd, die gemeenten op weg kan helpen. Het is een conferentie die voorbereid wordt met de gemeenten zelf. We hebben eerst gevraagd naar projecten binnen VPKB-kerken, die het goed doen, waarin althans gevoeld of geprobeerd werd om oprecht in dialoog te treden. Die hebben we beschreven in het boekje 'Op vleugels van de hoop', dat u binnenkort op de website van de VPKB kunt downloaden. In een apart kader vindt u het programma van onze conferentie op 7 februari.

Namens de Werkgroep Missionaire Gemeente-opbouw, Leen BOSGRA

WMGO

PROGRAMMA Missionaire Dag, zaterdag 7 februari 2014, in de Protestantse kerk, Nieuwe Graanmarkt, Brussel: Op vleugels van de hoop, een dag van inspiratie om een kerk te zijn voor elk-ander.

9.30 koffie

10.00 Opening

10.15 Hoe heeft Busan mij geïnspireerd? ds. Steven Fuite, voorzitter

10.40 Gemeenteopbouw voor kleine kerken, prof. Jaap de Lange, hoogleraar praktische theologie

11.15 Pauze

11.30 Presentatie van de brochure over de praktijk en één werkvorm uitgewerkt

12.15 Maaltijd met brood dat door de deelnemers is meegebracht

13.15 Eigentijds kerk-zijn, een bijdrage van de Werkgroep 'Eigentijds kerk-zijn'

Leven vanuit verwondering

Op Pinksteren 2014 werd Hans Bronsveld bevestigd als de nieuwe voorganger in de Protestantse kerk in Geraardsbergen. Op de website van de VPKB staat te lezen: Hans Bronsveld is een twintiger, pas getrouwd, komt uit Nederland en heeft een moderne uitstraling. Hij heeft een opvallende functie: 'kerkstichter' of beter missionair werker.

Een gesprek met deze onconventionele voorganger.

Wat is het verschil tussen een dominee en een missionair werker?

Hans Bronsveld: 'De benaming *missionair werker* geeft aan dat we zoeken naar een nieuwe manier van kerk-zijn en als kerk meer naar buiten willen treden. Als missionair werker probeer ik een gemeente op te bouwen, maar niet op de traditionele manier. Alles wat ik doe is erop gericht juist mensen buiten de kerk aan te spreken en in aanraking te brengen met het evangelie. Bij mijn aantreden in Geraardsbergen was er eigenlijk geen sprake meer van een echte gemeente. Er werd een keer per maand een gebedssamenkomst gehouden onder leiding van een predikant of kerkenraadslid. Daar kwamen dan twee mensen naartoe. Verder waren er alleen nog een kerkgebouw en een pastorie. De gemeente moest dus vanaf de grond worden opgebouwd. Dat betekent dat ik niet te maken heb met wat men al gewend was. Er is nog geen geloofscultuur. Geen liturgie, geen orgel. Ik begin gewoon opnieuw.'

Hoe pak je zo iets aan?

'Ik word ondersteund door een begeleidingscommissie bestaande uit drie predikanten, een kerkenraadslid uit Horebeke en de twee leden van de oorspronkelijke gemeente van Geraardsbergen. Samen maken we plannen. Aangezien een paar mensen van vroeger behoefte hadden aan een regelmatige vorm van gemeente-zijn, zijn we drie maanden na mijn intrede al begonnen met het organiseren van wekelijkse samenkomsten. Aanvankelijk met vier bezoekers, maar in de loop van de tijd zijn daar wat mensen bijgekomen. Een aantal van hen hadden nooit iets met de kerk te maken gehad. Ze kwamen omdat ze kerkgangers kenden of omdat ze via via van ons hadden gehoord. Ook mensen die ik zelf op verschillende 'plekken' in de stad heb ontmoet, kwamen nadien eens een kijkje nemen. Sommigen kwamen één keer, anderen werden min of meer trouwe bezoekers.

De dienst is nog steeds in ontwikkeling. Ik ben begonnen met een bescheiden liturgietje - zingen, twee keer een gebed, een zelf bewerkt, eigentijds votum en zegen. Ik preek over concrete thema's: werk, vriendschap, schepping, romantiek. Daarbij staat altijd het evangelie centraal. Bij mijn preekvoorbereiding let ik erop hoogdravende taal of kerkelijk correcte bewoordingen te vermijden.

Verder organiseren we twee keer per week onder leiding van een kunstenares - een actief lid van onze gemeente - een creatieve middag in de kerk. Het thema is helemaal vrij en er nemen totaal andere mensen aan deel dan degenen die op zondag in de kerk zitten. In mei en juni hebben we meegedaan aan een kunstroute. Dat trok veel mensen. Hoewel de kerk in het centrum van de stad staat, wisten velen niet dat er een protestantse kerk in Geraardsbergen is.'

Wat wil je bereiken?

'De tekst voor mijn intrededienst kwam uit Jeremia 29: Bouw huizen en ga daarin wonen, leg tuinen aan en eet van de opbrengst (...). Bid tot de HEER voor de stad waarheen ik jullie weggevoerd heb en zet je in voor haar bloei, want de bloei van de stad is ook jullie bloei.'

Ik wil de bewoners van Geraardsbergen en omstreken in aanraking brengen met het verhaal, de normen en de waarden van het evangelie. Dat lijkt een schot voor open doel, maar het is toch niet zo evident dat een kerk alles doet overeenkomstig het evangelie. Wij zijn niet de club van de beste burgers. Desondanks strekt God zich in liefde naar ons uit, nam zelfs afstand van zichzelf.

Hij gaf zijn leven voor de mens die zijn leven voor zichzelf leeft. En dat is het evangelie: niet meer voor onszelf leven, maar leven in verwondering en dankbaarheid aan God voor wie hij is, wat hij heeft gedaan, en wat hij zal doen. Leven vanuit het evangelie is leven vanuit Gods goede nieuws dat er hoop is, eeuwige liefde, en dat God ons niet loslaat. Als dat je hart raakt, raakt het heel je leven. Dan worden we mensen van liefde, trouw en hoop.

Ik ben niet bezig met het vol krijgen van de kerk. Ik probeer relaties te leggen, te zien of er noden zijn. We nemen deel aan het leven in de stad, vanuit ons christen-zijn. Niet om ons of ons product te verkopen, maar om bij te dragen aan shalom, de bijbelse vrede. Dat is een spirituele vrede, maar gaat verder dan dat. We willen bijdragen aan de geestelijke, sociale en economische vrede in de stad, waar dit mogelijk voor ons is en we nood zien.'

Hoe valt die boodschap in een maatschappij die toch toenemend sceptisch staat ten opzichte van kerk en geloof?

'Kiezen voor een stap naar buiten betekent dat je de hoop niet opgeeft. Niet als je gelooft dat je samenkomt rond een God van genade. Als je zegt dat iemand te ver van God is geraakt zeg je tegelijkertijd: ik ben wél goed genoeg. Maar zo zit het niet. Sterker nog: als God mij zijn liefde geeft, wil hij die iedereen geven. En zo wil ik ook in alle nederigheid het gesprek aangaan. Niet vanuit het idee dat ik het allemaal beter weet of beter voor elkaar heb, maar open en zonder mensen te (ver)oordelen. Daarbinnen mag je best confronterend zijn. Als je je zo opstelt - kwetsbaar, zelf zoekend en gelijkwaardig - zullen de meeste sceptici, of zelfs mensen die vijandig staan ten opzichte van religie, uiteindelijk zeer welwillend met je in gesprek gaan. Dat is in ieder geval wel mijn ervaring.'

Wat zijn de plannen voor de korte termijn?

'Op dit moment zijn we aan het nadenken over een volgende stap. Uitbouwen wat we al hebben en samenwerking zoeken. De krachten bundelen met andere organisaties om samen iets voor de stad te doen. Ik denk bijvoorbeeld aan een kunstproject rond een bepaald thema waar iedereen kan aan meedoen. Het genieten van kunst omzetten in een gezamenlijk beleven. En ik hoop op meer kunst in de dienst.'

Wat zou het mooi zijn als ...

'... de kerk van Geraardsbergen over vijf jaar bekend staat als een plek waar mensen zich met liefde inzetten voor hun omgeving. Dat de onvoorwaardelijke liefde van God zijn weg zal hebben gevonden in de harten van vele mensen en dat mensen persoonlijk- en misschien wel een beetje de hele samenleving - omgevormd worden. Als je op nieuwe manieren kerk wilt zijn, moet je ook bereid zijn tegen muren aan te lopen en te falen. Want we zijn aan het experimenteren, het is niet altijd een succesverhaal. Het gaat met vallen en opstaan. Hoewel het pionieren is, moet je ook je verantwoordelijkheid nemen en niet alles doen waar je maar enthousiast van kan worden. C.S. Lewis zei: 'I wish they'd remember that the charge to Peter was Feed my sheep; not Try experiments on my rats, ...' Dat je mag vallen, betekent niet dat je overal van moet afspringen. Dus wat je ook doet, doe het met een goed geweten.'

Interview: Annet SINNEMA, Ernst VEEN

DIENTEN

Elke zondagochtend bent u welkom in onze diensten, die om 10:00 aanvangen.

Diensten worden gehouden in de kerk aan de Adamstraat, nummer 26.

Na de dienst ontmoeten we u graag met een bakje koffie erbij.

Iedere eerste zondag van de maand is er niet alleen koffie na afloop, maar ook een maaltijd waaraan u kosteloos mag deelnemen.

U kunt overdenkingen die in de diensten zijn gehouden, ook nalezen op onze website:

www.debruggeraardsbergen.com.

ACTIVITEITEN

Naast de diensten op zondagochtend zijn er een aantal andere activiteiten die wij met regelmaat organiseren.

Tenzij anders aangegeven vinden alle activiteiten plaats in de kerk in de Adamstraat.

OPEN KERK

Elke maandag is de kerk open vanaf 14.00 tot 20.30. U bent dan van harte welkom om langs te komen voor een bakje koffie. Onze kerkelijk werker zal dan aanwezig zijn. Er is dan alle ruimte om vragen te stellen of een gesprek aan te gaan.

CREATIVITEIT OP ZATERDAG

Iedere zaterdag wordt er creatief gedaan in de zalen boven de kerk.

Er wordt van alles gedaan, tekenen, schilderen, kalligrafieren en borduren.

U kunt komen om samen creatief bezig te zijn, gewoon voor de gezelligheid of om schilderlessen te volgen.

U ben van harte welkom om eens te komen kijken!

Het begin van het *Evangelie*

Jezus en de rabbijnen (35)

Marcus begint met een soort opschrift, waarvan de juiste strekking omstreden is. Studie van oude handschriften en kerkvader teksten helpt ons op weg. Het evangelie is het goede nieuws dat al begint bij Jesaja.

Het begin van Marcus

In de Nieuwe Bijbel-Vertaling begint Marcus zo: ‘Het begin van het evangelie van Jezus Christus, Zoon van God.’ Er wordt een noot toegevoegd: ‘Andere handschriften lezen: “Jezus Christus”’. Dan zou er staan: ‘Het begin van het evangelie van Jezus Christus’ – zonder de toevoeging ‘Zoon van God’. Daarna volgt: ‘Het staat geschreven bij Jesaja de profeet...’ en wordt het optreden van Johannes de Doper verteld.

We stuiten hier op een heel gewoon verschijnsel in de oudheid, toen bijbels met de hand geschreven werden. Een overschrijver trof ‘het evangelie van Jezus Christus’ aan, en voegde er als vanzelfsprekend aan toe: ‘Zoon van God’. De NBG-vertaling van 1953 had er terecht voor gekozen, deze toevoeging weg te laten. De Statenvertaling van 1635 niet – toen kende men de bijzondere oude handschriften nog niet waarin de korte tekst staat.

Nu zijn er twee kerkvaders die hebben geschreven over het begin van elk van de vier evangeliën, Irenaeus in ongeveer 180 na Christus, Origenes zowat een halve eeuw later. Volgens deze twee geleerden, die ook grote en leidinggevende theologen waren, was het opschrift van Marcus nog korter: ‘Begin van het evangelie. Het staat geschreven bij Jesaja de profeet...’ Met andere woorden: ook de woorden ‘van Jezus Christus’ stonden er niet.

Het is zo goed als uitgesloten dat een overschrijver vóór Irenaeus zo oneerbiedig was om de woorden ‘van Jezus Christus’ te schrappen. Wel waarschijnlijk is dat een latere schrijver ze uit eerbied heeft toegevoegd, zoals een nog latere schrijver op zijn beurt ‘Zoon van God’ toevoegde. Een volgende bijbelvertaling zou dus de nog kortere tekstversie moeten bevatten. Niet uit gebrek aan eerbied, maar omdat ‘evangelie’ meer inhoudt dan theologie alleen.

Het begin van het evangelie van Paulus

Dezelfde Griekse woorden, begin van het evangelie, gebruikt Paulus in zijn brief aan de Filippenzen. De NBV vertaalt hier,

zeer juist: ‘...Toen ik na mijn vertrek uit Macedonië met de verkondiging begon...’ (Fil 4:15). Letterlijk staat er: ‘...Bij het begin van het evangelie, toen ik uit Macedonië kwam...’ Met ‘het evangelie’ bedoelt Paulus dus: mijn verkondiging van het evangelie. Het Griekse woord *euangelion* betekent letterlijk: goed nieuws, en dat is wat Paulus brengt vanuit het toenmalige Macedonië: goed nieuws van en over Jezus.

Ditzelfde moeten we veronderstellen in Marcus 1. De betekenis van de superkorte titel begin van het evangelie wordt duidelijk wanneer we een eindje doorlezen: Begin van het goede nieuws. Het staat geschreven bij de profeet Jesaja... “Luid klinkt een stem in de woestijn: Maak de weg van de Heer gereed...” Dit gebeurde toen Johannes de Doper naar de woestijn ging en de opriep zich te laten dopen en tot inkeer te komen, en zo vergeving van zonden te verkrijgen... In die tijd kwam Jezus uit Nazaret ... naar de Jordaan om zich door Johannes te laten dopen. ... Nadat Johannes gevangen was genomen, ging Jezus naar Galilea, waar hij het goede nieuws verkondigde. Dit is wat hij zei: “De tijd is aangebroken, het koninkrijk van God is nabij: kom tot inkeer en hecht geloof aan dit goede nieuws” (Mar. 1:1-15). Het ‘begin van het goede nieuws’ is het optreden van Johannes in het licht van Jesaja, dat weer de inleiding is op het evangelie, ofwel de verkondiging, door Jezus.

Evangelie

Het *evangelie* begint dus al bij het doop- en verkondigingswerk van Johannes. En het wordt voortgezet door Jezus, al voordat Johannes gevangen en gedood werd, en zeker daarna. Ook Jezus doopte, weten we uit Johannes 3:22. Hij nam de verkondiging over van Johannes, en daar hoorden doop en geestelijke inkeer bij.

Wat er ook bij hoorde, zijn de Jesajateksten. Niet alleen ‘de stem die in de woestijn oproept om de weg van de Heer te bereiden’ (Jes. 40:3), maar ook: ‘De geest van de Heer rust op mij ... om aan armen het goede nieuws te brengen’, en: ‘Blinden kunnen weer zien, verlamden weer lopen... aan armen wordt het goede nieuws bekendgemaakt...’ (Luc. 4:18; 7:22; Jes 35:5; 61:1-3).

Met andere woorden: het evangelie staat daar uitgespeld in Jesaja 40 en verder. Johannes de Doper, Jezus, en vele anderen destijds, lazen er ijverig in en putten er hun hoop uit. Het goede nieuws is dat Gods koninkrijk komt en ons oproept om te geloven, tot inkeer te komen, ons te laten dopen, en mee te gaan op de weg.

Peter TOMSON

Maak kennis met het Land van de duizend heuvels en de Presbyteriaanse Kerk in Rwanda (15 tot 30 september 2015)

De Coördinatie Kerk & Wereld nodigt u uit om deze zusterkerk te ontdekken, waarover wij regelmatig hebben gesproken en waarvoor wij regelmatig projecten ondersteunen.
Dit zal tegelijkertijd de gelegenheid zijn om enkele toeristisch interessante plaatsen te bezoeken.

Volgens de huidige schatting zal de reis ongeveer € 2.200 kosten, op basis van de formule all-in (vliegtickets, logies, maaltijden, verplaatsingen, entrees). Voor een éénpersoonskamer moet € 200 worden toegevoegd. Deze kosten zijn exclusief een facultatieve excursie naar het Park der Vulkanen.

Een informatiebijeenkomst zal worden gehouden op zaterdag 28 februari 2015 om 15:00 uur in de kerk van Courcelles, rue du Temple 60, 6180 Courcelles. Een maximum aan informatie zal dan worden gegeven over de definitieve prijs en wat deze reis van ontdekking en ontmoeting in zal houden.

Aarzel niet om vanaf nu contact met ons op te nemen als u belangstelling hebt.
We verzoeken u om aan onderstaande initiatiefnemers van deze reis door te geven indien u aan de informatiebijeenkomst denkt deel te nemen. En als u niet aanwezig kunt zijn, maar toch belangstelling heeft voor deze reis, dan kunt u inlichtingen bekomen per telefoon of mail.

Inschrijvingen kunnen tot 15 maart 2015, en na deze datum in functie van de nog beschikbare plaatsen.

Contactgegevens van de Coördinatie :

Annie De Vlieger : tel. 071 45 25 67, anniedevlieger1954@gmail.com

Daniel Vanescote : tel. 071 87 51 57, d.vanescote@skynet.be

Zondag 25 januari 2015: wereld-lepradag

Leprazending-België is een zelfstandige christelijke vzw die TLM (The Leprosy Mission) in België vertegenwoordigt. In 2015 is TLM actief met zo'n 200 projecten in 18 landen waar lepra nog steeds woekert. Dankzij uw steun kan Leprazending-België meerdere TLM projecten in de Democratische Republiek Congo ondersteunen.

TLM werkt nauw samen met ILEP, de internationale federatie van lepraorganisaties, en met het WHO, de Wereldgezondheidsorganisatie.

Begin de jaren 1980 heeft het WHO een afdoende medicatie tegen lepra, de zogenaamde *multi-drug-therapie* (MDT) goedgekeurd. In de voorbije 30 jaar werden ongeveer 16 miljoen mensen dankzij opsporing en deze MDT-medicatie genezen van deze vreselijke ziekte. In vele delen van de wereld is lepra al bedwongen. Maar we zijn er nog niet. Want in bepaalde andere regio's steekt lepra opnieuw de kop op en wordt een toename van nieuwe gevallen van lepra gemeld. In werkelijkheid wordt er om de 2 minuten ergens op aarde nog een nieuw geval van lepra gemeld.

Bovendien worden ongeveer evenveel nieuwe gevallen van lepra niet tijdig ontdekt en gemeld. De noodzakelijke vroegtijdige detectie is nog steeds heel moeilijk, omdat tot op vandaag in vele leefgemeenschappen deze ziekte nog steeds angst inboezemt en weggemoffeld wordt: al te vaak leidt lepra nog tot uitsluiting!

Door een laattijdige juiste diagnose worden vele (ex-) lepralijders gehandicapt en uitgestoten naar afgelegen, moeilijk toegankelijke gebieden, zonder enige hulp, zonder drinkbaar water, elektriciteit of verwarming, zonder gezonde voeding.

Daarom blijven we op u rekenen om met uw gebed en uw giften deze medemensen via Leprazending-België en TLM te blijven steunen, ook op deze Wereld Lepra Dag 2015.

Wenst u een presentatie van Leprazending-België in uw gemeente of op uw school?
Of bent u bereid om voor uw gemeente als contactpersoon voor Leprazending-België te fungeren?
Laat het ons even weten met een e-mail:
tlm.belgium@gmail.com.

Website : www.tlmbelgium.org

Publicatie 'Hart-in-actie' aanvragen ?

- **via e-mail:** tlm.belgium@gmail.com
- **schriftelijk:** Leprazending-België vzw,
Postbus 20, 1800 Vilvoorde

Giften aan Leprazending-België vzw:

IBAN: BE88 0000 0009 1441 BIC: BPOTBEB1

Enkel voor particulieren: wenst u een fiscaal attest?
Dat kan, indien u tenminste € 40 per jaar stort via
Protestantse Solidariteit:

IBAN BE12 3631 0140 9092 BIC: BBRUBEBB
met vermelding: 'LEPRAZENDING-BELGIË'.

ProJOP Nieuws

Een nieuw jaar

Namens de ProJOP stuurgroep en mijzelf wens ik u een gezegend 2015! ProJOP mag het nieuwe jaar in met het unanieme vertrouwen van de synode en dat is een heel fijne gedachte. Op 25 januari wordt mijn dochtertje gedoopt, en wat kan er mooier zijn als startschot om mij met hernieuwde energie op het jeugdwerk te storten? We wensen iedereen op zijn of haar plek nieuwe energie en kracht om goede voornemens waar te maken!

Bijbel lezen met kids en tieners

Amélie is alvast goed voorzien van Bijbels voor de komende jaren: de Peuterbijbel (die ze van de stuurgroep kreeg), Mijn mooie minibijbel (voor heel kleintjes) en de Kijkbijbel van Kees de Kort kreeg ze van haar overgrootmoeders. Er is nogal wat keus, op de Bijbelmarkt. Ik bedacht mij dat het eigenlijk niet zo evident is een Bijbel te kiezen om uit voor te lezen. Gelukkig bestaat de website www.kinderbijbels.nl, een vergelijkende website voor wie op zoek is naar een kinderbijbel. Per leeftijdscategorie een overzicht met prijzen, verhaalstijl, visie van de auteur, bruikbaarheid en illustraties.

Je doet er ook ideeën op. Je zou met tieners en jongeren kunnen lezen uit de Bijbel in Gewone Taal, maar je kunt ook kiezen voor de Jongerenbijbel (ook online: www.jongerenbijbel.nl, met uitleg bij de NBV-tekst), de Torrie van Mattie (Nederlandse straattaal, leuk ter afwisseling), Beeldspraak (interpretaties van verhalen, laat de Bijbel heel dichtbij komen), Levensecht (Jongereneditie van Het Boek), de Startbijbel, en nog diverse andere bijbels.

Vooruitblik activiteiten

In februari start de veertigdagentijd weer. Opnieuw bieden we kerken de mogelijkheid aan een veertigdagentijd-project te bestellen. Eenvoudig en op maat van kinderen en jongeren vanaf ongeveer 8 jaar. 40 DAYS 2015 is aangepast aan de feedback op de vorige editie en bevat dus kleinere opdrachtjes en meer bezinningsvragen.

U kunt het werkboekje zelf downloaden op de website <http://www.projop.be/40days/> of bestellen voor €1,- per stuk met een mailtje naar projopvpkb@gmail.com.

In 2015 organiseert ProJOP voor het eerst jeugdweekends voor alle leeftijdsgroepen:

- 27/2/15 – 1/3/15: jongerenweekend 18-25 jaar, Maarkedal (Ronse)
- 27/3/15- 29/3/15: kinderweekend 7-12 jaar, Westouter
- 8/5/15- 10/5/15: tienerweekend 13-16 jaar, Lokeren
- Ook gaat van 24/4/15- 26/4/15 het Antwerps weekend door voor 13-18 jaar, Westouter, met enkel de reeds deelnemende kerken.

U vindt alvast meer informatie op de ProJOP-website:
<http://www.projop.be/jongeren/jongerenweekend/> of
<http://www.projop.be/jongeren/tienerweekend/>
<http://www.projop.be/kinderen/kinderweekend/>

Hartelijke groet,

Maria EUWEMA

jeugdwerkondersteuner ProJOP

Meer info & contact:

www.projop.be - projopvpkb@gmail.com

www.facebook.com/projop - www.pinterest.com/projop

VPKB - ProJOP, Brogniezstraat 44, 1070 Brussel

De Bijbel in Gewone Taal is gewoon een must

De Bijbel in Gewone Taal is gewoon een must kadert in een snel veranderende wereld, die haast tot een ballingsoord voor de Bijbel is geworden. Wat betekent het voor christenen om in een maatschappij te leven, die de Bijbel de rug toekent. Vraag is of hij in onze samenleving zal wegzinken of overeind blijven?

Overwegingen in een bijna postchristelijke samenleving

Zou het in onze samenleving, waarin de mens zich toenemend vervreemdt van de Bijbel, geen idee zijn om juist de obstakels van de religieuze taal en woordenschat weg te ruimen? De theologische en leerstellige antwoorden en de ideeën uit de kerkgeschiedenis lijken immers niet meer te bevredigen. Blijkbaar spreekt de Bijbel ook niet meer aan en doet hij verouderd aan in een samenleving, die steeds meer seculariseert. Hij wordt niet meer begrepen en zijn taal is niet meer de taal van het dagelijkse leven. Eerdere kwaliteitsvertalingen – zoals de Groot Nieuws Bijbel, de Willibrordbijbel en de Nieuwe Bijbelvertaling – hebben geprobeerd de kloof te overbruggen maar bij brede lagen van de samenleving is dat niet voldoende gebleken.

Hoe breng je de Bijbel dicht(er) bij mensen?

Een ervaring uit de geschiedenis van het Jouda dat na het trauma van de ballingschap een nieuwe start wilde maken kan mogelijk inspireren. De teruggekeerde generatie haalde de thora erbij om hun relatie met God te revitaliseren. Nehemia 7:72b-8:1-13 leert over die efficiënte herbronning.

Hoewel bij de aanvang van het verhaal de toehoorders gekwalificeerd worden als mensen 'die in staat zijn te begrijpen' (8:3) bleek er toch een nood aan bemiddelaars om de kloof tussen de thora en het volk te dichten. Dat lukte nog ook want aan het eind van het verhaal wordt er over het volk gezegd: 'zij hadden begrepen wat men hun had doen kennen' (8:13). Ezra en de Leviëten wisten via zeven stappen de thora met succes te communiceren: 1. brengen; 2. openen; 3. voorlezen; 4. stapsgewijs voorlezen; 5. betekenis bijbrengen; 6. doen begrijpen en 7. doen kennen.

Ezra leest zó voor dat het volk – dat 'één en al oor' is – het duidelijk kan horen (8:4). Daarna doen de Leviëten het nog eens over maar dan in stapjes of 'beetje bij beetje' (participium meforäs – 8:9). Dit werkwoord (parasj) kan immers slaan op a. 'helder lezen' (cf. Num. 15:34; Ezra 4:18) waarbij woord(groep)en duidelijk van elkaar worden gescheiden; b. 'alineas per alinea' zoals bij perikopen (perasjöt); of c. 'vertalen' (van het Hebreeuws naar het Aramees). En ... 'zij brachten de betekenis bij' wil dus zeggen dat zij ook zorgden voor de verklaring ervan (de uitlegging of elk hun persoonlijke uitlegging?). Dit interpreteren had meteen resultaat 'want zij begrepen wat er werd voorgelezen' (8:9). Alles draaide dus om één ding: een

heldere communicatie van de thora aan het hele volk met de onmiddellijke wegwerking van taal- en betekenisbarrières

Het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) biedt de Bijbel aan de hele Nederlandstalige samenleving aan en gebruikt een analoog communicatieproces als in dit bijbelverhaal. Net zoals toen-en-daar krijgt iedereen, jong en oud, met de Bijbel in Gewone Taal nu-en-hier toegang tot de hele Bijbel vanuit de Hebreeuwse en Griekse grondtekst in de woorden van nu. De lezer wordt meteen aangesproken omdat het er staat in een taal die wij allemaal dag in dag uit gebruiken. De in korte alinea's opgesplitste teksten met kopjes erboven helpen de lezers deze stapje voor stapje te ervaren en te verstaan. De betekenis komt bij iedereen rechttoe rechtaan binnen. Het NBG vertaalteam heeft met de Bijbel in Gewone Taal zodoende alle mogelijke drempels en obstakels weggewerkt.

Het boek Openbaring heeft het over een eeuwig evangelie en dat klinkt in de Bijbel in Gewone Taal zo: 'een boodschap die geldt voor altijd en eeuwig. Die moest hij laten horen aan de mensen op aarde, mensen uit de hele wereld, van alle volken en taal.' Dat is nu precies wat De Bijbel in Gewone Taal waarmaakt. Immers alle lagen van onze bevolking kunnen nu de boodschap ervan begrijpen.

Tenslotte

In onze samenleving waarin men het consumptiegenot, de elektronische kennissnelwegen de massamedia de hoofdrollen spelen, is er nood aan een duidelijk toegankelijke Bijbel. Met behulp van de Bijbel in Gewone Taal kunnen mensen nu in een bijna postchristelijke samenleving zich weer verbinden met hun oorspronkelijke voedingsbodem en opnieuw de geweldige dynamiek van het prille christendom ontwikkelen.

Dat vertalen in verraden uitmondt, is natuurlijk wel heel sterk overdreven. De ontvangende taal kan de gevende taal uiteraard nooit voor de volle 100% weergeven. Umberto Eco schreef daarover het schitterende boek *Dire quasi la stessa cosa* (i.e. Bijna hetzelfde zeggen). Hij leert ons daen

nauwkeurige vertaling niet gelijk is aan een woord-voor-woord maar een wereld-voor-wereld weergave. Woorden openen een wereld en de vertaler moet dezelfde wereld openen die de schrijver heeft geopend, zij het met andere woorden. Vertalers zijn – volgens Eco – geen wikkers of wegers van woorden, maar van gedachten én gevoelens. Bij die overgang van de ene naar de andere wereld draait alles om het onderhandelen van de vertaler met de tekst. Moet hij een woord loslaten, dan weet een goed vertaler met de eisen van de wereld waaruit hij opstijgt zo getrouw mogelijk uit te monden in de wereld waarin hij moet neerstrijken. Niet naar de letter maar naar de geest. Alles zit hem dus in het woordje bijna in Eco's titel: Bijna hetzelfde zeggen.

Dat is nu eenmaal het lot van de lezer die een tekst – eender welke tekst – in een vertaling leest. Elke vertaling – hoe voortreffelijk ook – vertegenwoordigt een tekort. Dat neemt echter niet weg dat de Bijbel in Gewone Taal de NBG-doelstelling waarmaakt: de Bijbel dicht bij mensen brengen. Als variatie op Prediker 7:15-16 is de volgende boutade in dit opzicht een aanrader:

"Wees daarom niet al te kritisch noch al te kritiekloos".

Prof. (em.) Dr. Rudy VAN MOERE en NBG-bestuurslid

A. Dürer: Apocalyps, vrouw en slang

Getijdenboek: Apocalyps, vrouw en slang

Rubens: Apocalyps, vrouw en slang

Slechte versus goede mensen?

“Ik heb mij vanochtend gesneden bij het scheren”, zo brieste ooit dichter-dominee Willem Barnard, toen deze zich boos maakte over een artikel waarin gepleit werd de paasdatum ten behoeve van het praktische nut vast te leggen. Zo werden immers, aldus Barnard, de wortels van het christelijke Pasen met het joodse Pesach (waarvan de datum afhangt van de maanstand) doorgesneden.

Nu wilde ik niet al te kieskeurig en kritisch zijn toen ik laatst voor het eerst bladerde in de “Bijbel in Gewone Taal” (BGT). Toch moest ik al snel denken aan die pijnlijke Barnardiaanse snede bij het scheren. Hoe meer ik bladerde, hoe meer ik het gezegde tegenkwam (en hoe meer het me tegenstond): “slechte mensen”. Overal waar in vorige Nederlandse vertalingen termen staan als: ‘zondaren’, ‘overspelers’, ‘godelozen’, ‘misdadigers’, ‘zij die kwaad doen’, ‘een kwade wegbewandelen’ ..., staat in de BGT “slechte mensen”. (vgl. Job 24:18; Ps.1: 1; Ps.34:17; Spr.29:6,7,27; Matt.7:9; Luc.5:30,32;

Naast de briesende Barnard deed het me ook denken aan Godfried Bomans die ooit, in een van zijn aforismen schreef: “Wat praat men toch over slechte mensen? Ik heb nog nooit een slecht mens ontmoet. Wel laffen, zwakken, egoïsten, domoren en bekrompenen. Een ‘slecht’ mens, dit is: een mens, die het kwade doet om het kwaad, is een even zeldzame persoonlijkheid als een heilige.”

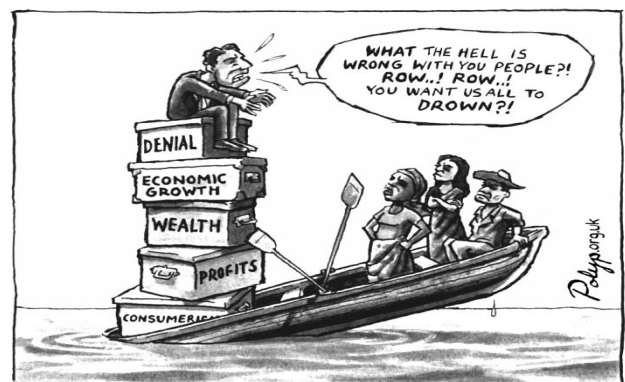
Los van of men dit met Bomans eens is, middels de indeling “slechte mensen” versus “goede mensen” (in Spr.29:27 wel zeer zwart/wit getekend: “goede mensen haten slechte mensen en slechte mensen haten goede mensen.”) dreigt de BGT mijns inziens de band door te snijden met het bijbelse besef dat het begrip ‘zonde’, ‘zondaar’ op alle mensen van toepassing is. De indeling in “slechte” en “goede” mensen doet immers al snel denken dat er, als een statisch bestaansgegeven, enerzijds ‘slechten’ bestaan en anderzijds ‘goeden’. Als een determinisme, als een scherpe onoverbrugbare waterscheiding tussen lagere en hogere menselijke standen. Een, zo leert de geschiedenis, gevaarlijke indeling tussen zogenaamde meer- en minderwaardige mensen.

Gelukkig klinkt het niet overal zo statisch. In Jeremia 35:15 lezen we de oproep: “Stop met jullie slechte gedrag! Ga leven als goede mensen.” In dat geval is de scheidslijn tussen slecht en goed overbrugbaar en kunnen ‘slechte’ mensen ook ‘goede’ mensen worden. Maar dat ligt eerder aan de strekking van de grondtekst die daar niet “weg” te vertalen is.

Hoe dan ook, laat niemand zich inbeelden dat hij of zij enkel goed (‘schaap’) of enkel slecht (‘bok’) is. De ene keer gedragen we ons als schapen, de andere keer als bokken. Niemand is alleen maar goed, niemand is alleen maar slecht. De (bijbelse) scheiding (zie bijvoorbeeld Matt.25) tussen schapen (ter rechterzijde) en bokken (ter linkerzijde) loopt dwars door onszelf heen.

Ernst VEEN

‘THE SAME BOAT’

Manzanamayo – Waar de christelijke cultuur en de Cajamarquino-roots samenkomen

Je goed thuis voelen in een land aan de andere kant van de wereld, knus in de noordelijke Andesheuvels, betekent voor mij onder andere op zoek gaan naar een Protestantse kerk. Ik kwam terecht in 'El Batan', een Presbyteriaans kerkje, opgericht door Schotse Protestanten. Ik voelde me er al snel thuis. Voor de dienst vindt er altijd één uur Bijbelstudie plaats waarbij de kerkgangers actief kunnen mee reflecteren. De dominee, die eigenlijk chirurg is, legt altijd linken tussen de Bijbel en de actualiteiten windt ook geen doekjes om zijn mening over de grootschalige mijngiganten in deze regio.

Cultuurshock

De tweede dienst nodigde een vriendelijke vrouw, Sarah, me uit om mee te gaan naar het dochterproject van El batan, Manzanamayo, een kerkje in de Cajamarquino heuvels. Het kerkje werd 28 jaar geleden opgericht onder het mom van 'het geloof te verspreiden onder de lokale bevolking'. Toen ik voor de eerste keer in Manzanamayo kwam had ik een kleine cultuurshock. Het verschil tussen de mensen uit de stad en van de campo is zo groot. Een uur hobbelden we in een taxi over stoffige zandweggetjes stijl omhoog in de heuvels. Het kerkje had deze dag voor het eerst een echt toilet en een waterkraan. Een stuk of tien kinderen sprongen al rond ons heen, enthousiast om de dienst te beginnen. En inderdaad in de dienst zelf waren er bijna enkel kinderen aanwezig. Een jongetje van 12 breide de verschillende onderdelen van de dienst aan elkaar en las de schriftlezing voor. Liederen zijn altijd een heel feest. Ze worden begeleid op gitaar en door de tamboerijnen van kindjes die nog niet kunnen lezen. Iedereen zingt uit volle borst mee. Na de schriftlezingen worden de kleine kinderen van de grotere en de enkele volwassenen, gescheiden. Sarah legde tijdens dit *preekgedeelte*, in geuren, kleuren en prenten heel het verhaal van Esther uit. Het is moeilijk om te zien hoe de volwassenen precies geloven en wat ze van de verhalen vinden, omdat het van een cultuur komt die zo ver weg is van hun eigen cultuur. Maar je ziet toch dat ze de verhalen prachtig vinden.

Na afloop komt iedereen weer samen in de kerk en worden er enkele uit het hoofd geleerde Psalmen opgezegd. De dienst eindigt in het zaaltje onder de kerk met een kop kamillethee en een snee brood. Op dat moment heb je daar echt behoefte aan want het is al ondertussen half 6 en zon is al flink gezakt. De kou in de heuvels nestelt zich ook in het kerkje. Enkele kinderen zitten al zenuwachtig op hun stoeltjes te wiebelen, want het werk en het vee op het platteland roepen.

Heerlijke ervaring

Enkele weken later werden we uitgenodigd voor de verjaardag van het kerkje. Het was, zoals ik al dacht een heerlijke mengeling van christelijke gewoontes en hun eigen indigena-cultuur. Bij aankomst werden direct onthaald op een volle soep met pasta, aardappelen, vlees en mais. Zo'n stevig ontbijt is inderdaad nodig als je zo hoog in de bergen een hele dag spierkracht moet leveren op de velden, maar wij, uit de stad, waren dit uiteraard niet gewoon. De kerk was prachtig versierd met slingers en bloemen. De dienst zat stampvol. Er kwamen dominees van verschillende andere kerken in omstreken, waardoor de dienst met vier stevige preken enorm uitliep. Buiten stonden gigantische luidsprekers. Alles weergalmde en echoede prachtig tussen de heuvels. Als middageten schafte de pot cuy, dat is cavia, een delicatessen, waarvan niet geduld werd dat je die weigerde. Ik praatte vooral met de gasten van de andere kerken in de stad, en merkte wel dat het moeilijker was contact te vinden met de mensen van deze boerengemeenschap zelf. Door de luidsprekers klonken nu typische Andesdeuntjes. Toen de zon begon te zakken keerden we terug naar de stad. Wat een heerlijke ervaring!

Froukje KUIJK

21 januari 2015:

Geweldloze communicatie (Frank Marivoet)

Bij het ter perse gaan van Kerkmozaïek, werd de redactie gemeld dat deze uitzending onder voorbehoud om 20.03 van start gaat.

Prijzen Kerkmozaïek 2015

Individueel abonnement:	€ 20,00
Groepsabonnement:	€15,00 (vanaf 5 exemplaren naar éénzelfde adres)
Steunabonnement:	€25,00

Storten kan op het rekeningnummer van de Verenigde Protestantse Kerk in België, Brogniezstraat 44 - 1070 Brussel:

IBAN BE06 3100 0835 5022

BIC BBRUBEBB

Driekoningenconcert 2015

Oude Vlaamse Kerstliedjes in een barok kleejdje

Wanneer?

zondag 4 januari 2015 om 15 uur
(Gent, protestantse kerk aan de Brabantdam)

dinsdag 6 januari 2015 om 20 uur
(Berchem, protestantse kerk Verrezen Heer)

De toegang is gratis, een bijdrage appreciëren wij uiteraard.

In 2011 selecteerde Erik Van Nevel (dirigent van het barok-ensemble Currende) een aantal Oud-Nederlandse kerstliederen en vroeg Piet Stryckers en Willem Ceuleers om hiervan nieuwe arrangementen te schrijven in de stijl van barokke meesters als Bach, Telemann, Buxtehude en Handel. Dit leidde tot een Kerst-CD: O Kerstnacht schooner dan de daegen (met als zanger Jan De Wilde). In dit concert herneeemt Willem Ceuleers met instrumentisten en zangers van het Antwerps Collegium Musicum (A.C.M.) dit sfeervolle kerstprogramma, dat nog aangevuld wordt met enkele nieuwe arrangementen geschreven door leden van het A.C.M.

'Zeg, hoeveel weegt eigenlijk een sneeuwvlok?', vroeg een mees aan een wilde duif. 'Minder dan niks', gaf die ten antwoord. 'Dan moet ik je iets merkwaardigs vertellen', zei de mees. 'Ik zat op een tak van een den, toen het begon te sneeuwen. Niet hevig, met stormgeweld, nee, als in een droom, zacht en zonder geluid. Aangezien ik niets beters te doen had, begon ik de sneeuwvlokken te tellen die op de twijgen en naalden van mijn tak vielen en daar bleven hangen. Op de kop af 3741952 waren het er. Toen de 3741953e vlok omlaag kwam - minder dan niks, zoals je zegt - brak de tak af.' Daarop vloog de mees weg. De duif, sinds de dagen van Noach gespecialiseerd in dit soort vragen, zei na enig nadenken bij zichzelf: 'Misschien ontbreekt er nog maar één stem van één enkele mens om de vrede in de wereld te verwerkelijken.'

Kees WAAIJMAN (Sporen van God)

ds. Peter Smits

In zijn vergadering van 27 november jl. heeft de Synodale Raad besloten, het advies van de commissie Ambten te volgen en de heer Peter SMITS, master Protestantse Theologische Universiteit Amsterdam en evangelist in dienst van de IZB (Vereniging voor zending in Nederland) toe te laten tot het proponenterschap, dat ingaat op 01.01.2015.

Marie-Pierre Tonnon-Louant beroepbaar

In dezelfde vergadering volgde de Synodale Raad ook het advies van de Commission des Ministères om mevr. Marie-Pierre TONNON-LOUANT beroepbaar te verklaren binnen de Verenigde Protestantse Kerk in België.

Hendrik ten Brinke beroepbaar

De Commission des Ministères stelde voor om ds. Hendrik TEN BRINKE beroepbaar te verklaren binnen de VPKB op voorwaarde dat hij slaagt in zijn kerkelijk examen. Dit examen heeft ds. ten Brinke, master Protestantse Theologische Universiteit Kampen en predikant van de protestantse kerk te Rotterdam Centrum met succes afgelegd.

Geloof en euthanasie

Enkele bronnen voor bezinning

België was het tweede land in de wereld waar euthanasie bij wet werd toegestaan (in 2002). De discussie over dit onderwerp laaide weer in alle hevigheid op toen het Belgische parlement begin 2014 een wet aannam die euthanasie voor minderjarigen toestaat. Dit besluit leidde in verschillende delen van de wereld tot kritiek op België. Ook in kerkelijke kringen werd er veel over dit besluit gediscussieerd.

In tegenstelling tot de Rooms Katholieke Kerk, hebben Protestantse Kerken zoals de VPKB geen officiële sociale leer. In deze kerken vind je eerder een debat over sociale en ethische vraagstukken. In de ideale situatie is zo'n debat gebaseerd op een openheid om naar andere meningen te luisteren terwijl gewetensvol wordt nagedacht over de verhouding tussen Christelijk geloof en de onderhavige problematiek.

Om zo'n debat binnen onze Kerk te stimuleren, heeft de Werkgroep Kerk in de Samenleving (KidS) van de VPKB een lijstje met bronnen opgesteld dat kan worden geraadpleegd door gemeenten en individuele kerkleden die vanuit een Christelijk geloofsperspectief over het vraagstuk van euthanasie willen nadenken. Bij het samenstellen van dit lijstje heeft men zich beperkt tot bronnen die via het internet beschikbaar zijn in één van onze landstalen.

De Werkgroep hoopt dat dit bruikbaar en nuttig zal zijn voor degenen die zich op gelovige wijze over het vraagstuk van de euthanasie willen bezinnen.

<http://vpkb.be/werking/pastoraat/leven-en-dood/>

<http://www.pkn.nl/Lists/PKN-Bibliotheek/Een-tijd-om-te-leven-een-tijd-om-te-sterven-CPCE-2011.pdf>

<http://www.protestants.org/index.php?id=31142>

<http://actualitechretienne.wordpress.com/2013/06/24/jd-leglise-protestante-unie-de-france-raconte-son-absence-de-position-sur-leuthanasie/>

<http://site.christophore.com/documentation/l-euthanasie-et-les-religions/christianisme/protestants/419-eglises-protestantes-unies-de-france-synode-de-lyon-2013>

<http://www.ekd.de/EKD-Texte/44666.html>

<http://www.espace-livres.be/Se-depasser-sans-blessier-ni-se> ("Se dépasser sans blesser ni se perdre", Jacques Brochi, Editions Luc Pire, Liège, 2014)

De Christusgemeente in Antwerpen-Oost heeft een pastorale handreiking geschreven over euthanasie. Verkrijgbaar bij Ds. Johan Visser (j.h.visser@skynet.be)

Commissie Kerk in de Samenleving, november 2014

Contact en info:

Huis van het Protestantisme
Verenigde Protestantse Kerk in België
Brogniezstraat 44
1070 BRUSSEL

Voorzitter

ds. Steven H. Fuite:
synodevoorzitter@vpkb.be
02/511.44.71

Secretariaat

Bea Baetens: synodebureau@vpkb.be
02/511.44.71 of 02/510.61.70 (rechtstreeks)

Jurgen Renders: uniprob@skynet.be
02/511.44.71 of 02/510.61.79 (rechtstreeks)

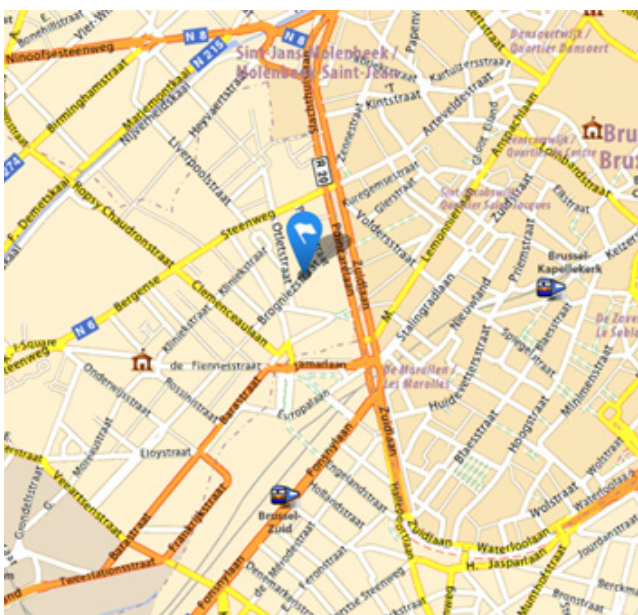
Kévin Donfut: uniprob@skynet.be
02/511.44.71 of 02/510.61.79 (rechtstreeks)

Boekhouding

Xavier Moser
finance.epub.vpkb@skynet.be
02/ 510.61.76
of
Micheline Tshilemb:
assistant.epub.vpkb@skynet.be
02/510.61.75

Protestants-Evangelisch Godsdienstonderwijs

Christine van Belle: pgo-erp@skynet.be

Colofon

Verantwoordelijke uitgever

ds. Steven FUIITE

Redactieteam

Annet Sinnema-Buurman
ds. Ernst Veen
dr. Dick Wursten
Jurgen Renders

Redactieadres:

Brogniezstraat 44 - 1070 Brussel
tel.: +32-(0)2-511 44 71
fax.: +32-(0)2-510 61 74
E-mail: uniprob@skynet.be

Website :

<http://www.vpkb.be>

Prijzen Kerkmozaïek

- Individueel abonnement: 20,00 euro
- Groepsabonnement: 15 euro
(vanaf minimaal 5 exemplaren naar éénzelfde adres)
- Steunabonnement: 25,00 euro

Vorige nummers Kerkmozaïek

<http://www.kerkmozaiek.be>

Storten

kan op onderstaand nieuw rekeningnummer van de
Verenigde Protestantse Kerk in België
Brogniezstraat 44 - 1070 Brussel:
ING BE06 3100 0835 5022

De redactie behoudt zich het recht voor om bepaalde artikelen niet te publiceren, indien nodig in te korten en/of redactioneel te bewerken. Zij is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de artikelen en slechts ten dele voor de stijl. Organisaties en tijdschriften, niet behorend tot de VPKB, die artikelen uit het maandblad Kerkmozaïek geheel of gedeeltelijk wensen over te nemen of te bewerken, dienen dit schriftelijk aan te vragen op het redactieadres.

Wat betreft de richtprijs voor advertenties, kunt u zich wenden tot de redactie. Zij behoudt zich het recht voor om deze al dan niet te plaatsen.

Sluitingsdatum volgende Kerkmozaïek:

4 januari 2015